

ASUKASTILAISUUS Keski-Pasilan tornialueen asemakaavaluonnos

Paikka: Laituri
Aika: ma 16.4.2012 klo 17.30 - 19-30

Paikalla Juha-Pekka Turunen, tilaisuuden puheenjohtaja
Ville Purma, arkkitehti
Harri Verkamo, liikenneinsinööri
Anu Lamminpää, maisema-arkkitehti
Teina Ryyänen, tilaisuuden sihteeri

Osallistujia: n. 25 edellä mainittujen lisäksi

Tilaisuuden kulku

Tilaisuuden puheenjohtaja Juha-Pekka Turunen toivotti yleisön tervetulleeksi *Keski-Pasilan tornialueen asemakaavaluonnos* -tilaisuuteen ja kertoi illan kulusta. Turunen esitteli paikallaolijat sekä kertoi aikataulusta ja kaavoitusprosessista, jossa ollaan luonnosvaiheessa. Kehotti yleisöä keskusteluun ja antamaan mielipiteitä luonnoksesta. Kertoi kuulijoille, että luonnos on keväällä lautakunnassa käsittelyssä, ja että tavoitteena on kaavan hyväksyminen 2014.

Pasila-projektin arkkitehti Ville Purma esitteli suunnittelualueen. Purma kertoi eri selvityksistä, jotka ohjaavat asemakaavasunnittelua. Esitteli arkkitehti Cino Zucchin viitesuunnitelmia ja havainnekuvia, ja kuinka tornialue sijoittuu suhteessa ympäröiviin alueisiin. Näytti myös kuvia Veturitien ja Pasilan sillan liikennesuunnitelmasta sekä esitteli suunnitteluperiaatteita: 2010 OAS-alue suurempi kuin nykyinen. Esitteli listaa selvityksistä, joita on tehty OAS:in jälkeen, mm. tuulisuus-selvitys ja varjo-selvitykset, sekä näytti havainnekuvia maisemasuunnitelmista, liikennemääräkaaviosta ja Veturitien eri tunnelivaihtoehdoista. Kertoi kaavamerkinnöistä, ja mitä aluevaurauksia alueella on sekä esitteli hybriditornien rakennetta: kannenalainen pysäköinti, liiketilat, toimistotilat ja ylimpänä asuminen. Hybridirakennetta Purma perusteli sillä, että tällä taataan alueen pysyminen elävänä eri vuorokauden aikoina. Lopuksi esitteli vielä suunnitelmia viherhuoneista sekä kattoterasseista sekä havainnekuvia torneista eri suunnista kaupunkia.

Alustuksen ja esittelyn jälkeen yleisöllä oli mahdollisuus esittää mielipiteitä ja kysymyksiä suunnittelijoille. Tilaisuudessa esitettiin kysymyksiä keskustakorttelin pohjoispuoleisen asuinalueen rakentamisesta, josta on tilaisuus 30.5. Pasilan kirjastossa. Tämä informoitiin yleisölle. Kerrottiin, että mielipiteitä tornialueen asemakaavaluonnoksesta voi lähettää 23.4. mennessä.

Tilaisuudessa esitettyjä mielipiteitä ja kysymyksiä, vastaukset lyhyesti ranskalaisella viivala:

t:\ksv-aos\pasila-p\virasto\torniluonnos_yleisötilaisuuden_16042012_muistio.doc

Postiosoite	Käyntiosoite	Puhelin	Faksi	Tilinumero	Y-tunnus
PL 2100 00099 HELSINGIN KAUPUNKI kaupunkisuunnittelu@hel.fi	Kansakoulukatu 3 HELSINKI 10 http://www.hel.fi/ksv	+358 9 310 1673	+358 9 310 37409	800012-62637	0201256-6 Alv. nro FI02012566

Itä- ja Länsi-Pasila ovat liikenteen pullonkauloja. Onko suunnitelmissa useampia siltoja, jotka yhdistävät Itä- ja Länsi-Pasilaa?

- Pasilansiltaa levennetään. Teollisuuskatua jatketaan tunnelissa radan ali uudelleen linjatulle Veturitielle. Pohjoisempana, Rautatieläisenkadun kohdalle kaavaillaan lisäksi ajoneuvotunnelia radan ali.

Onko tunneleissa autoliikennettä?

- On: Veturitien, Teollisuuskadun ja Rautatieläisenkadun jatkeen tunneleissa.

Itä-Pasilassa ei nähdä puoleen vuoteen aurinkoa niissä suunnissa missä aurinko tulee alhaalta. Mikään ei ole tyystin varjossa tasaisessa kaupungissa, mutta tornialueella ja sen lähetyillä klo 16 lähtien ei puoleen vuoteen nähdä aurinkoa. Sähköttäjän puiston tulee varjostamaan täysin, sekä Konepajan alueen. Torneista tulee kauhea varjoefekti, niitä ei saisi rakentaa klöntteinä. Perustellaan aina, että eihän täällä Suomessa paista aurinko muutenkaan paljon. Tämän takia olisi tärkeää, että sitä tulisi edes vähän. Aurinko tulee matalalla juuri Itä-Pasilan suuntaan. Varjostuminen koskee siirtolapuutarhaa, konepajaa ja Itä-Pasilan harvoja puistoalueita. Vähätkin puistot peitetään näin huonolla suunnittelulla. Tällaisen esitteen kannessa ei ole ollenkaan varjoja. (näyttää Pasilan esitettä)

- Tornit aiheuttavat jonkin verran varjostuksen lisääntymistä. Päivällä tornien varjoista pääosa lankeaa kuitenkin Pasilan sillalle ja tulevan kauppakeskuksen katolle. Aamuisin ja iltaisin varjoja lankeaa myös Länsi- ja Itä-Pasilaan, mutta niissä lähimmät korttelit ovat toimistokäytössä. Näytetty esite on muutenkin vanhentunut; uutta ollaan tekemässä.

Tuleeko Veturitielle pitkä vai lyhyt tunneli?

- Päätöstä ei ole vielä tehty. Kaavaluonnoksen havainnekuvassa on esitetty pitkä tunneli.

Onko pyöräily-yhteys? Liikenneympyrästä tulee samalla tasolla?

- Pyörätiet on suunniteltu Veturitien molemmin puolin maantasoon. Radan ali veturitalleille kulkeva katu muutetaan kevyenliikenteen raitiksi. Radan itäpuolella säilyy pitkän matkan pyörätie.

Mitä tapahtuu kun liikenne ohjautuu Nordenskiöldinkadulle Tuusulasta sekä Kalasatamasta?

- Ennusteiden mukaan Nordenskiöldinkadun liikenne ei lisäännä merkittävästi nykyisestä.

Ovatko nämä liikennesimulaatiot jonkin tahon tarkastettavissa? Onko tuollaisten liikennemäärien ohjaaminen edes mahdollista ilman että katuja rakennetaan päällekkäin?

- Simulaatiot ovat viraston sisäiseen käyttöön. Veturitien ja Teollisuuskadun liittymä on suunniteltu kaksitasoiseksi riittävän välityskyvyn takaamiseksi. Muut liittymät on tarkoitus toteuttaa yksitasoisina.

Nordenskiöldinkadun liikenne ei lisäännä kuin tuhannella? Miten se voi olla mahdollista?

- Veturitiellä pohjoisesta tulevasta liikenteestä kääntyy merkittävä osa Teollisuuskadulle. Lisäksi nykyistä Savonkadun Nordenskiöldin kadun välillä kulkevaa liikennettä siirtyy huomattavasti Veturitielle.

t:\ksv-aos\pasila-p\virasto\torniluonnos_yleisötilaisuuden_16042012_muistio.doc

Postiosoite	Käyntiosoite	Puhelin	Faksi	Tilinumero	Y-tunnus
PL 2100 00099 HELSINGIN KAUPUNKI kaupunkisuunnittelu@hel.fi	Kansakoulukatu 3 HELSINKI 10 http://www.hel.fi/ksv	+358 9 310 1673	+358 9 310 37409	800012-62637	0201256-6 Alv. nro FI02012566

Esillä oli yökuvia valaistuksesta. Onko siinä todellisesti otettu jotain huomioon? Onko valaistuksessa taiteellista otetta? Onko torneihin lisätty jotain persoonallista? Valaistussuunnittelijaa voitaisiin käyttää, voitaisiin mm. vuodenaikojen mukaan suunnitella. Suunnitelmat eivät saisi olla liian räikeitä. Toinen asia: talviolosuhteita ajatellen, onko kansilla ja terasseilla lämmitystä vai pitääkö lumet luoda lapioiden? Miten yhteys sillalle, onko kunnossapito kenen vastuulla?

- Valaistusta on tutkittu tehtyjen ympäristösuunnitelmien osana. Valaistuksen ja lämmityksen tarkempi suunnittelu tehdään rakennussuunnitteluvaiheessa. Luiska- ja porrasyhteydet Torniaukiolta sekä Veturitalleilta Pasilansillalle tulevat korttelin omistajien hallintaan.

Onko niin, että Pasilan sillan alla olevat alueet ovat liiketiloja? Jos kuvittelee itsensä kadulle, niin mittakaava on kauhean suuri, puhun nyt vaakasuuntaisista mittakaavoista. Ykköskerroksen liiketiloja, niitä voisi olla vähän enemmänkin. Esityksissä ei ole kauheasti avattu miten rakennukset on massoiteltu katutasossa. Mitkä ovat rajaavat tilat? Onko pyrkimys, että alue on kenttämainen ratapihaa muistuttava, tornit itsenäisinä massoina, vai voisiko ajatella, että olisi enemmän katutilamaista aluetta? Mitä Veturitien eteläpuolella voisi olla, onko sillä kaksi laitaa? Tulisi-ko sinne rakentamista? Minusta olisi hyvä, että sinne tulisi rakentamista! Katua saisi kapeamaksi ja sille saisi kaksi laitaa. Mikä on suuri idea? Onko se avoin kenttä? Joissakin suunnitelmissa oli piirretty kolmiomainen viheralue. Miten tätä pystyy tulkitsemaan? Onko päätetty, että siihen tulee viheraluetta? Kaava-alueen sisään mahtuisi kapea Toralinnan kaltainen rakennus, Veturitien toiselle puolelle.

- Sillan alle tulee liiketiloja ainakin Torniaukion kohdalle, josta on yhteys keskustakortteliin kauppakeskukseen. Kaikkiin tornien sisäänkäyntikerroksiin on tarkoitus tulla liiketiloja. Torniaukiota on pienennetty istutuksin ja jäsennelty eri tasoihin ympäristösuunnitelmissa. Veturitien eteläpuoli on tulevaisuudessa varmasti houkutteleva rakentamisalue; alueen kehittämistä tutkitaan.

Tuli vaan raha mieleen. On tehty kaikenlaisia hienoja suunnitelmia, kuinka realistinen on tällainen rakentaminen? Jos se kestääkin kymmenen vuotta, että nämä saadaan rakennettua.

- Realistisuutta on tarkoitus selvittää järjestämällä tornialueesta tai sen osasta tontinluovutuskilpailu.

Minulla on toimitilaa oikeanpuoleisten tornien vieressä. Mikä peruskorkeus rakennuksissa on? Maksimikorkeus?

- Tornien huippujen korkeusasema ja kattomuoto on merkitty kaavakarttaan.

Korkeuksista: millä nämä on määritelty? Keskeinen sijainti. Miksi korkeuksissa on säästely? Tornit voisivat olla korkeampia. Miksei olla rohkeampia näiden korkeuksien kanssa?

- Tornien korkeutta pohdittaessa on tutkittu sen vaikutusta mm. kaupunkikuvaan, varjoihin ja tuulisuuteen. Korkeus on osin myös kustannuskysymys.

Hyvää keskustelua. Jatkossa tämän tilaisuuden anti on, että on mahdollista keskustella. Ihmisten täytyy ymmärtää mitä korkea rakentaminen on, se ei ole taloudellista. Seuraavassa vaiheessa voi olla, että tehdään sama kerrosala, mutta vain viidellä tornilla. Mitä eteläpuolella tapahtuu? Perinteinen suunnittelu on, että suunnitellaan kokonaisuutta. Ratapihan alue, jos ajatellaan kohtuutta, niin siinä pitäisi olla puisto. Siinä pitäisi olla puistojen sarja, Sähköttäjän puiston yhdistäminen jalankululla Ratapihan puistoon olisi tärkeätä. Siitä ei saa perinteistä katua millään. Se tulee olemaan omanlaisensa katu. Maisemasuunnittelijat ovat suositelleet kolmiomais-

t:\ksv-aos\pasila-p\virasto\torniluonnos_yleisötilaisuuden_16042012_muistio.doc

Postiosoite	Käyntiosoite	Puhelin	Faksi	Tilinumero	Y-tunnus
PL 2100 00099 HELSINGIN KAUPUNKI kaupunkisuunnittelu@hel.fi	Kansakoulukatu 3 HELSINKI 10 http://www.hel.fi/ksv	+358 9 310 1673	+358 9 310 37409	800012-62637	0201256-6 Alv. nro FI02012566

ta puistoa. Rakennuksilla ei estetä tuulta. Tuosta tulee tuulisempi kuin se on avoimena, se johdetaan rakentamisesta. Toralinnan ja veturitallien välinen alue pitäisi jättää puistoksi. Ei saa myydä rakentajille vain rakentamisen vaihtoehtoa, ettei menisi developpari-moodilla loppuun asti.

Minkälaista rakennuskantaa veturitallien ja Toralinnan väliselle alueelle?

- Alueelle on esitetty ideoita, jotka vaihtelevat hyvin tehokkaasta rakentamisesta puistosuunnitelmiin ja näiden välimuotoihin. Ideointi jatkuu.

Kun ensimmäisen kerran näin tämän suunnitelman, oli se häkellyttävä. Häkellyttää se, että keskustaan tuodaan moottoritie. Onko joku halunnut tuoda kovaa kaupunkimaisemaa? Mikä on filosofinen ajatus tämän taustalla? Kukaan ei ole viitannut asiaan, että eteläpuoleisessa liikenneympyrässä on yhteys itään. Tuoko lisää autoja ja kovuutta? Asuin Lontoossa 50 kerrosta korkean rakennuksen vieressä (Shard), jossa ei ollut kuin muutama autopaiikka. Jos tänne kovuutta lisää, pitäähkö muuttaa takaisin sinne?

- Veturitiesuunnitelmalla toteutetaan yleiskaavan mukaista liikenneverkkoa. Liikennemääriä maan pinnalla on pyritty vähentämään esittämällä läpimenokaistoja maan alle.

Mäkelänkadun liikennemäärä, laskeeko se?

- Pysynee ennallaan tai saattaa hieman laskea. Tuusulanväylän liikenteen kääntämisen Veturitielle ansiosta Mäkelänkadun liikenne ei kasva nykyisestä.

Helsingissä onkin pysäköinnissä vähimmäisstandardit eikä enimmäisstandardit. (kuten Lontoossa) - Rakennettaessa pysäköintipaikat kannen/maan alle paikkojen hinta tulee niin kalliksi, että vähimmäisnormi on käytännössä myös enimmäisnormi.

Koko Helsingin liikenne-ennuste on poliittinen. Keski-Pasilan ympäristöhaitat leviävät laajalle. Ei neliometriäkään luonnonmukaista puistoa. Lisäksi halutaan tehdä Vallilanlaaksoon katu. Postimerkkikaavalla tällaisten asioiden edistäminen on typerää.

Siltayhteys Ratapihantien yli?

- Kävelysiltamahdollisuus on voimassa olevassa kaavassa.

Ei myöskään suunniteltu, että radan yli on jatketta sillalle? Onko havainnemateriaalia miltä teollisuuskadulta näyttää kävelijän näkökulmasta? Tulevatko kävelijät ratapihan kautta ylös? Tehdäänkö Teollisuuskadusta kävelijälle viehättävä? Miten kolme tornia liittyvät muihin torneihin kun ratakuilu on välissä?

- Teollisuuskatua jatketaan entisessä ratakuilussa radan ali uudelleen linjatulle Veturitielle. Radan ali veturitalleille kulkeva katu muutetaan kevyenliikenteen raitiksi.

Päärata: raiteet katettaisiin, onko siitä ollut puhetta?

- Junaliikenteen käytössä olevan radan päälle rakentaminen on aikataulullisesti ja teknisesti haastavaa. Kaavalla voidaan kyllä mahdollistaa sillan leventäminen.

Kolmen tornin alue: sisäinen liikenne, miten siellä liikutaan jos mennään autolla?

- Alueen eteläosasta olisi ajoyhteys kannenalaisen pysäköintilaitokseen.

16.4.2012

Miten esteettömyys on otettu huomioon? Alue on monessa tasossa ja pitää liikkua portaita pitkin yms. Suurin osa on aika iäkkäitä tällä alueella. Miten rullatuolit, rollaattorit yms?

- Alueelle on lisätty luiskayhteyksiä alatasolta välitasojen kautta siltatasolle.

Kannen laajentamisesta radan yli: Jos kantta laajennetaan, niin se laajentaa oleskelualueetta, mutta onko se tärkeintä? Tärkeintä on, että päästään sillan toiselle puolelle. Siltavaihtoehto olisi paljon halvempi. Pyörätie on alla, mutta tulisi vaihtoehtoisia reittejä sillan avulla.

- Veturitallit on rakennus- ja rautatiehistoriallisesti arvokas kokonaisuus. Sillan rakentaminen radan yli veturitallien kattojen ja radan sähkölinjojen yläpuolelle ja sen sovittaminen tähän arvokkaaseen kokonaisuuteen olisi varsin haastava tehtävä.

Asun Länsi-Pasilan pohjoisosassa. Länsi-Pasila näytti tältä alussa (näyttää kuvaa). Jokaisella talolla oli oma viheralueensa, en näe tätä suunnitelmaa koskaan valmiina. Upeitahan nämä havainnekuvat ovat, mutta kysymys on siinä, että löytyykö tähän rahoittajia? Koska alue näyttää tuolta? Mikä on tilanne sitten kun päästään rakentamaan? Paljonko on kaupungilla rahaa satsata tähän alueeseen? Mikä on se mahdollisuus, että alue näyttää tältä mitä havainnekuviissa? Onko teillä virastossa yksimielisyys, että se tulee olemaan tällainen? Miten valtuusto, ovatko he tätä mieltä?

- Kaavaluonnos on tarkoitus viedä kaupunkisuunnittelulautakunnan käsiteltäväksi touko- kesäkuun vaihteessa. Kaavaluonnokseen on sisällytetty paljon määräyksiä, joilla pyritään varmistamaan viitesuunnitelmissa ja havainnekuviissa esitetty korkea laatutaso. Viitesuunnitelmien realistisuutta on tarkoitus selvittää järjestämällä tornialueesta tai sen osasta tontinluovutuskilpailu. Lopullisen kaavan hyväksymisestä päättää kaupunginvaltuusto arviolta vuonna 2014.

Miksi on välttämätöntä, että Veturitie laajennetaan?

- Veturien suunnitelmissa toteutetaan yleiskaavan mukaista pääkatuverkkoa. Veturitien tekeminen riittävän sujuvaksi rauhoittaa liikennettä Pasilankadulla, Pasilan sillalla ja Ratapihantiellä.

Miksi tornit tulevat eteläpuolelle siltaa? Miksei pohjoispuolelle? Sillan pohjoispuolelle korkeat tornit? Olisivat parempia varjostamisenkin puolesta?

- Tornien varjoista pääosa lankeaa Pasilan sillalle ja tulevan kauppakeskuksen katonalle. Jos tornit olisivat sillan pohjoisreunalla, varjostaisivat ne tulevaa pohjoista asuinalueetta.

Kuinka korkeita ovat pohjoispuolella olevat rakennukset?

- Alueen suunnittelu on vasta alkamassa. Alustavasti on arvioitu rakennusten kattojen asettuvan viereisten Itä- ja Länsi-Pasilan kortteleiden kattojen tasolle.

Onko tällainen julkisempi pohja-aineiston esillä pitäminen tulossa? Tunneli-idea ja oleellisten ympäristötekijöiden simulointi, että ne olisivat esillä vielä kun voidaan jotain tehdä. Pitäisi olla video, joka olisi Youtubessa nähtävillä.

- Kaavoituksen pohjaksi tehtyä aineistoa on nähtävillä netissä ksv:n sivuilla Keski-Pasilan kohdalla.

Liikennemäärien ennustaminen ja siinä käytettävät parametrit pitäisi olla myös julkisesti nähtävillä. Ei voi olla vain liikennesuunnittelijoiden tiedossa, tämä on riski koko yhteiskunnalle. Pitää olla kaikkien nähtävillä.

t:\ksv-aos\pasila-p\virasto\torniluonnos_yleisötilaisuuden_16042012_muistio.doc

Postiosoite	Käyntiosoite	Puhelin	Faksi	Tilinumero	Y-tunnus
PL 2100 00099 HELSINGIN KAUPUNKI kaupunkisuunnittelu@hel.fi	Kansakoulukatu 3 HELSINKI 10 http://www.hel.fi/ksv	+358 9 310 1673	+358 9 310 37409	800012-62637	0201256-6 Alv. nro FI02012566

16.4.2012

Varjojen simuloinnista: Pitäisi saada myös talvipäivän tasaus. Pitäisi saada pimeimmän ajan simulaatiot.

Sillan kautta yms. tulee valoa myös Itä-Pasilaan.

Arvokeskustelua tarvitaan. Me toimittajat yritetään pitää keskustelua yllä, mm. valtuustovaalien alla. Vaikuttaa kun vaikuttajia lobataan.

Millaista elämää on tulossa veturitalleille?

- Ksv:n Paslia-projektin toiveena on, että veturitallien toiminta pysyisi mahdollisimman paljon nykyisen kaltaisena, aktiivisena ja monipuolisena, vaikka ympäristön kehittyessä tilojen vuokrataso todennäköisesti nouseekin.

Kaupunki ostamaan veturitallit valtiolta. Senaatti myy varmasti sen. Voisi tulla vähän samanlainen kuin Suvilahdesta.

Guggenheim veturitalleille!